

EELHINNANG

Keskkonnaamet annab keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“.

1. Kavandatav tegevus

1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Ettevõtte käitluskoht asub aadressil Kõrgemäe, Kihelkonna alevik, Saaremaa vald, Saare maakond (katastritunnus 30101:003:0567).

Ettevõtte soovib käitluskohas ringlusse võtta tuhajäätmeid. Aastas plaanitakse käidelda kuni 300 tonni jäätmeid. Jäätmekäitlus toimub kinnistul laudahoone ees asetseval betoonkattega platsil.

Tegevuse detailne kirjeldus koos asjakohaste plaanidega on esitatud keskkonnaloa taotluses ning tegevuse kokkuvõtte keskkonnaloa andmise korralduses.

1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

[Keskkonnastrateegia aastani 2030](#) on keskkonnavaldkonna arengustrateegia, mis juhindub Eesti säästva arengu riikliku strateegia "Säästev Eesti 21" põhimõtetest ja on katusstrateegiaks kõikidele keskkonna valdkonna alavaldkondlikele arengukavadele, mis peavad koostamisel või täiendamisel juhinduma keskkonnastrateegias toodud põhimõtetest. Keskkonna valdkond hõlmab nii sisult, ulatuselt kui ka spetsiifikalt väga erinevaid alavaldkondi, seetõttu on nende sihipärase arengu kavandamiseks vastavate alavaldkondade koostamine vajalik ja põhjendatud ka keskkonnastrateegia kui üldisema raamdokumendi olemasolul.

"Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030" eesmärk jäätmevaldkonnas on järgmine: aastal 2030 on tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt on vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust.

Eesmärgiks on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele. Keskkonnastrateegia põhimõtted: säästev areng, keskkonnakahjustuste ennetamine ja vältimine, jäätmehoolduse integreerimine teiste eluvaldkondade ja loodusvarade kasutamisega.

Tegevuse käigus võetakse jäätmed ringlusse, mistõttu väheneb vajadus jäätmete ladestamiseks. Seega täidab tegevus sätestatud eesmärgi.

[Riigi jäätmekava 2023-2028](#) üks strateegilistest eesmärkidest on ohutu materjaliringluse suurendamine.

Taotletav tegevus on otseses seoses püstitatud eesmärgiga, sest tegevuse käigus võetakse jäätmed ringlusse.

[Saaremaa valla jäätmekava 2021-2026](#) olulisemate eesmärkide hulgas on võtta jäätmed ringlusse või neid muul viisil taaskasutada maksimaalsel tasemel. Seega kavandatud tegevus on kooskõlas jäätmekava eesmärkidega.

Kehtiva [Kihelkonna valla üldplaneeringu](#) kohaselt asub tegevuskoht tootmismaa juhtotstarbega alal. Seega on kavandatud tegevus kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga.

1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatud tegevuse käigus loodusvarasid ega ressursse ei kasutata.

Käitluskoha plats on betoonkattega, mistõttu kavandatav tegevus ei põhjusta pinnase omaduste muutumist.

1.4. Tegevuse energiakasutus

Jäätmete transpordil käitluskohta kasutatakse fossiilseid kütuseid kasutavaid masinaid. Tegevus ei ole energiamahukas.

1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Otsest heidet vette või pinnasesse tegevusega ei kaasne, sest jäätmekäitlus toimub betoonkattega platsil.

Tegevuskohas ei käidelda ohtlike jäätmeid, seega ei ole võimalik ka jäätmetest ohtlike ainete sattumine pinnasesse või vette.

Jäätmete mahalaadimise käigus võib tekkida vähesel määral tolmu. Ettevõttel on kohustus rakendada jäätmete purustamisel vajalikke meetmeid müra ja tolmu tekke ning leviku vähendamiseks. Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist saasteainete heidet välisõhku.

Taotletava tegevusega ei tekitata vibratsiooni, valgust, soojust ega kiirgust.

1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Tegevuskohas võetakse jäätmeid ringlusse, jäätmekäitluse käigus jäätmeid ei teki.

1.7. Tegevusega kaasnevate avariiolekordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Võimalikuks avariolukorraks võivad olla transpordiks ja mahalaadimiseks kasutatavate seadmete purunemised, mille käigus valgub maha ohtlikke aineid. Juhul kui ettevõtte kasutab tehniliselt korras seadmeid, on sellise õnnetuse juhtumine vähetõenäoline. Samuti on võimalik heide piiratud mahuga ning hõlpsasti likvideeritav.

1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Jäätmeseaduse tähenduses on suurõnnetus tegevuskohal kaevandamisjäätmete käitlemise käigus tekkinud juhtum, mis kujutab otsekohe või aja jooksul tegevuskohal või mujal ilmnevat tõsist ohtu inimese tervisele või keskkonnale. Suurõnnetuse ohuga jäätmeoidla projekteerimisel, rajamisel, kasutamisel, hooldamisel, sulgemisel ning järelhooldamisel tuleb võtta vajalikke meetmeid, et vältida selliseid õnnetusi ja piirata nende kahjulikke tagajärgi inimese tervisele või keskkonnale, piiriülesed mõjud kaasa arvatud.

Kemikaaliseaduses (edaspidi KemS) on mõiste suurõnnetus defineeritud nii avamerel nafta- ja gaasiammutamisprotsesside kontekstis (§ 19) kui ka ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte peatükis. Viimasel juhul on suurõnnetus ettevõtte töö kontrolli alt väljumisest tingitud ohtliku kemikaali ulatuslik leke, tulekahju või plahvatus, mis kohe või tulevikus põhjustab raskeid tagajärgi inimese elule, tervisele või keskkonnale käitise sees või väljaspool seda ning mis on seotud ühe või mitme ohtliku kemikaaliga (§ 21 lõige 6). Samuti on KemSis defineeritud mõisted oht (ohtliku kemikaali või olukorra olemuslik omadus, mis võib põhjustada kahju inimese elule, tervisele või keskkonnale) ning risk (tagajärje ilmnemise tõenäosus teatud aja jooksul või teatud asjaolude korral).

Mõiste „katastroof“ on defineeritud hädaolukorra seaduse § 19 lõikes 2 ning selle all mõistetakse eelkõige inimtegevusest põhjustatud ulatuslikku õnnetust või avariid või muu samasuguse mõjuga sündmust, sealhulgas elutähtsa teenuse raskete tagajärgedega või pikaajaline katkestus.

Ettevõtte ei kuulu suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka ega jää ka vastavate ettevõtete mõjualasse. Lisaks ei käita ettevõtte kaevandamisjäätmete hoidlat.

2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Tegevuseks kasutatava Kõrgemäe (katastritunnus 30101:003:0567) kinnistu sihtotstarve on 100% tootmismaa. Kinnistul asuvad laudad veiste pidamiseks ning päikesepark.

Käitluskohta ümbritsevad maatulundusmaa, tootmismaa ja transpordimaa sihtotstarbega kinnistud. Tootmismaa sihtotstarbega kinnistul asub ettevõtte sõnnikuhoidla. Lähim elamu asub käitluskohast ca 310 m kaugusel Valla tn 16 (30101:003:0899) kinnistul. Keskkonnaametile teadaolevalt ei planeerita lähikonnas olulist maakasutuse muutust.

2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Maavarade registri andmetel ei esine käitluskohas maavarasid. Käitluskoht asub betoonkattega platsil. Looduslikku mitmekesisust käitluskohas ei esine. Käitluskoht asub kaitsmata põhjaveega alal.

2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Taotletava tegevuse mõjuala on lokaalne ega ulatu kaugemale käitluskoha piirist. Lähim Natura 2000 võrgustiku ala (Vilsandi loodusala (RAH0000570) ja Vilsandi linnuala (RAH0000091)) ja kaitseala (Vilsandi rahvuspark (KLO1000250)) jääb käitluskohast ca 1,6 km kaugusele lääne suunas. Käitluskohast ca 1 km kaugusele lõuna suunas jääb III kategooria kaitsealuse liigi leiukoht (KLO9302625).

Lähim kultuurimälestis (Kiviaja asulakoht, registrinumber 12387) jääb käitluskohast ca 260 m kaugusele.

2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tegevuse mõjuala lokaalne ning tegevuse mõjualale ei jää elu- või ühiskondlikke hooneid. Tegemist on hajaasustusalaga.

3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Alljärgnevalt on toodud kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

3.1. Mõju suurus

Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju, kui ettevõtte täidab õigusaktidega ning keskkonnalooga sätestatud nõudeid.

3.2. Mõjuala ulatus, näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus

Tegevuse võimalik mõju on lokaalne ning eeldatavalt ei välju käitluskoha piiridest.

3.3. Mõju ilmnemise tõenäosus

Võimaliku mõju ilmnemise tõenäosus on väga väike, sest mõju vältimiseks vajalikud meetmed on kasutusele võetud.

3.4. Mõju tugevus, kestus, sagedus ja pöördumus

Juhul kui ettevõtte täidab õigusaktidega ning keskkonnalooga sätestatud nõudeid, ei oma tegevus ümbritsevale keskkonnale mõju.

3.5. Mõju piiriülesus

Kavandatav tegevus ei ole piiriülese mõjuga.

3.6. Mõju Natura 2000 võrgustikule

Tegevuse mõjualale ei jää ühtegi Natura 2000 ala, mistõttu ei ole Natura-eelhindamine vajalik, ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud.

3.7. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Lähipiirkonnas teisi keskkonnanaloo alusel tegutsevaid ettevõtteid ei ole. Ettevõtte plaanitava tegevuse mõju on lokaalne ega oma koosmõju muude piirkonna tegevustega.

3.8. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Plaanitava tegevuse tõttu ei ole ette näha ebasoodsa mõju teket, mistõttu ei ole vaja rakendada meetmeid ebasoodsa mõju ennetamiseks, vältimiseks, vähendamiseks või leevendamiseks.

4. Eelhindangu järeldus

Lähtuvalt eelnevast leiab Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- Ettevõtte territooriumil ja selle mõjualal puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Seega on välistatud, et ettevõtte kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele. Samuti puuduvad teised kaitstavad loodusobjektid, mistõttu puudub mõju ka nendele.
- Ettevõtte kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
- Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolekordi või suurõnnetusi.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg 8¹ puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks (keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ § 5 lg 2).